

MANIKŰR-PEDIKŰR- MŰKÖRÖMÉPÍTŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

MANIKŪR-PEDIKŪR-MŰKÖRÖMÉPÍTŐ

Feladatok és tevékenységek

A kéz sok mindent elárul tulajdonosáról. Az igényes megjelenéshez nemcsak a ruha, a cipő, hanem az ápoltság, a kéz illetve a láb ápoltsága is hozzátartozik.

Az ókori Egyiptomban a szépség összefonódott az egészségápolással. Ragyogó szem, üde lehelet, ápolt fogazat jellemezte a jómódúakat. A kéz- és körömdíszítés divatja is kialakult. Különböző növényi színezékeket használtak a körmök festésére. Egyiptomban nemcsak a nők, a férfiak is díszítették körmeiket. Az ókori görögöknél és rómaiaknál szintén virágzott a testápolási kultúra, ami masszázsból, fürdőzésből, sportolásból állt. Kialakult egy új foglalkozás is, melyet a szépségápolással foglalkozó rabszolgák műveltek. A kéz, a köröm és a láb ápolására krémeket, növényi főzeteket, illatos olajakat használtak.

A középkorban a testápolási kultúra igencsak háttérbe szorult. A mosakodást száműzték a mindennapokból, úgy gondolták, hogy a pestis terjedésében a gyakori mosdásnak van szerepe. A királyi udvarokban azonban a bőr púderezésének, az arc és a körmök festésének igen nagy divatja lett.

A szépségápolás a huszadik században lett mindenki számára elérhető, amely ipart teremtett: a szépségipart, mely ma az egyik legjobban fejlődő üzletág.

Új, szépséggel foglalkozó szakmák születtek. Ezek egyike a kéz- és körömápolással illetve műköröm építéssel foglalkozó manikűr-pedikűr-műkörömépítő. A manikűr-pedikűr-műkörömépítővel általában akkor találkozunk, ha felkeressük egy szépségszalomban. A manikűr a manus = kéz, latin szóból származik. A manikűr francia eredetű szó, kézápolást jelent. A pedikűr a pes = láb, latin szóból származik.

A pedikűr is francia eredetű szó, lábápolást jelent. A pedikűr-manikűr-műkörömépítő foglalkozást űző személy kéz és lábápolással, illetve műköröm készítéssel foglalkozik.

Amikor benyitunk egy szépségszalomba, jellegzetes kép és illat fogad minket. Patyolat tiszta fehér öltözékbe bújt fodrászok, kozmetikusok, manikűr-pedikűr-műkörömépítők szorgoskodnak a vendégek körül, akik különböző székekben ülnek, törölközőkbe, lepedőkbe, különböző leplekbe bújva. A falakon óriási tükrök és színes képek, melyeken

tökéletes frizurák, smink, körömök hirdetik a szépséget. A krémek, illatszerek, tisztítószerek, vegyszerek illatának különleges keveréke lengi be az egész üzlethelyiséget. A manikűr-pedikűr-műkörömépítők ritkán dolgoznak egyedül egy üzletben. Általában csatlakoznak valamilyen más szépséggel foglalkozó szolgáltatáshoz. Így például, ha a vendég haja éppen szárad, ápolatja a kezét vagy a lábát, esetleg műkörömöt építtet. Ha munka közben meglessük a manikűr-pedikűr-műkörömépítőket láthatjuk, hogy kis manikúrasztalon festik, építik a körömök, vagy a vendég lábát ölkben tartva reszelik a bőrkeményedéseket, vágják a tyúkszemeket, masszírozzák a fáradt lábakat.

Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítőknek három fő tevékenysége van. A kézápolás és az ehhez kapcsolódó műköröm építés ill. a lábápolás.

Előkészíti a manikűr eszközeit, melyeket előzőleg megtisztított, fertőtlenített, majd elhelyezi, leülteti vendéget. A vendég kézápolás alatt kényelmesen kell, hogy üljön, kezét manikúrasztalra helyezve.

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő vele szemben ülve helyezkedik el úgy, hogy könnyen hozzáférhetővé váljon a vendég keze.

Ezután következik a körömlakk lemosás, körömvágás, köröm reszelés, a kéz krémezése, masszírozása. Ezekhez a műveletekhez különböző eszközöket, anyagokat használ, de elsősorban kezével, ujjjaival dolgozik. A vendégek legtöbbször elvárják, hogy beszélgessenek velük a szépségápolási műveletek alatt, ezért a manikűr-pedikűr-műkörömépítő jó, ha megfelelő tapintattal, kommunikációs érzékkel, de nem tolaodva beszélget vendégeivel.

A műköröm építés szorosan kapcsolódik a kézápoláshoz. A műköröm építés fázisai a következők. A körömöt elő kell készíteni. Először a szennyeződések, ill. régi körömlakkot le kell mosni. Ezt követi a köröm csiszolása, érdesítése, hogy a körömrasztó jól oda tudjon tapadni a természetes körömr. A körömöt rövidre kell vágni, reszelni. Ezután következik a ragasztó felvitele, a műköröm illesztése, méretre, alakra vágása. A műköröm lehet műanyag, zselés, ill. porcelán. Amikor a műköröm stabilan megtapadt az eredetin, akkor következhet a műköröm finom igazítása, reszelése. A befejező művelet a lakkozás, díszítés (pl.: matricázás, ékkő berakás, mintakészítés), szárítás. A műköröm építőnek tudnia kell a franciaköröm építésének technikáját is. Ismernie kell, az un. turbó anyagok

tulajdonságait, tudnia kell üvegszál technikával műkörömöt építeni, ill. zselés műkörömöt építeni. A műköröm építéshez tartozik a folyamatos karbantartás, vagyis a lenőtt körömök feltöltése, ill. a letörött körömök javítása is.

A műköröm építéshez speciális anyagok, eszközök szükségesek, melyeket a munka elkezdése előtt elő kell készíteni, majd a munka végeztével tisztítani, fertőtleníteni.

A lábápoláshoz kapcsolódó folyamatok:

Előkészíti a pedikűr eszközeit, melyeket előzőleg megtisztított, fertőtlenített, majd elhelyezi, leülteti vendéget. A vendég a lábápolás alatt kényelmesen kell, hogy üljön, lábát először az áztató tálba, majd a lábápoló ölébe helyezi. A pedikűrösnek speciális székei is vannak. Ezeken olyan lábtámaszok vannak, amelyek segítik megtartani a vendég lábát úgy, hogy közben kényelmesen helyezkedik el. A manikűr-pedikűr-műkörömépítő a vendéggel szemben ülve helyezkedik el úgy, hogy könnyen hozzáférhetővé váljon a vendég lába. A pedikűrnek több fajtája létezik. Lehet alkalmazni kézi pedikűrt, mely teljes mértékben kizárja a gépek használatát. Ilyenkor egy ún. alap-pedikűrt végeznek, illetve a szakmában ápolható láb problémákat kezelik, mint pl.: sarokrepedés, tyúkszem, benőtt köröm, gombás köröm letisztítása gombás körömfaragó késsel (itt maszk és kesztyű használata kötelező), körömprotézis készítése. Lehet kombinált pedikűrt alkalmazni, melynek lényege a kézi és gépi pedikűr együttes alkalmazása. Egyes munkafolyamatokat gépi módszerrel végeznek (pl.: egyszerű csiszológéppel köröm csiszolást). A harmadik pedikűrfajta az esztétikai pedikűr, mely csak az ún. alappedikűr folyamatát foglalja magába, különös hangsúlyt fektetve a díszítő szakaszra.

A lábápolás folyamata:

A lábápolást kellemes hőmérsékletű, lazító lábfürdővel kezdik. A lábfürdő lágyítja a körmököt, bőrkeményedéseket és lazít. Ezután következik a lábon fellelhető kozmetikai hibák, betegségek felismerése, kezelése, mint pl.: bőrkeményedések, tyúkszemek, benőtt körömök eltávolítása.

Ehhez a lábápoló reszelőket, ráspolyokat, ollókat, csipeszeket, speciális pedikűr szerszámokat használ. A bőr és köröm kezelése, ápolása után frissítő talpmasszázs következik, majd a körömök lakkozása, díszítése.

A manikűr a műköröm építés, s a pedikűr célja, hogy a vendég esztétikai igényét elégítse ki. A manikűr-pedikűr-műkörömépítő azonban adhat tanácsokat, ill. fel kell, hogy hívja a

vendég figyelmét arra, ha olyan bőr, ill. köröm elváltozást észlel, ami meghaladja kompetenciáját. Ilyenkor orvoshoz (ortopéd szakorvoshoz, bőrgyógyászhoz, sebészhez, kozmetikushoz) kell, hogy irányítsa vendégeit. A manikűr-pedikűr-műkörömépítőnek azokat az eseteket is fel kell ismernie, amikor nem végezhet kéz- és lábápolást (pl.: fertőző betegségek, cukorbetegség egyes esetei stb.). A manikűr-pedikűr-műkörömépítő feladata az is, hogy kialakítsa és fenntartsa a kezelésekhöz szükséges feltételeket, pl. biztosítja, hogy a megfelelő kezeléshez, megfelelő eszközök rendelkezésre álljanak, betartja a tisztaságra vonatkozó szabályokat, ill. a munkavédelmi előírásokat. A manikűr-pedikűr-műkörömépítő tevékenységét önálló vállalkozás keretei között is folytathatja, így adminisztrációs, üzletvezetéssel kapcsolatos kereskedelmi feladatokat is elláthat. Anyagokat szerez be, vásárol, számlákat kezel.

Fontos, hogy a manikűr-pedikűr-műkörömépítő folyamatosan képezze magát, ismernie kell az új anyagokat, eszközöket is.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A manikűrhez használatos eszközök és anyagok: körömvágó ollók, manikűr ollók, reszelők,

(pl. cseppreszelő, banánreszelő, vékony fareszelő, normál reszelő, polírozó reszelő, széles reszelő, kombinált reszelő, kétoldalas, polírozó, gyémántporos reszelő), bőrtoló (fém), kaparó (fém), bőrtoló kaparó egyben (spatula), bőrtoló kaparó egyben (speciális), bőrtoló (műanyag, gumi bőrfeltolóval), körömcső, villás köröm és bőrvágó, ujjpárnák, manikűrtál (kézáztatáshoz), körömlakklemosók, fertőtlenítők, krémek.

A műköröm építéséhez a manikűrhez használatos eszközök és anyagok, ill. speciális eszközök és anyagok is szükségesek. Speciális eszközök és anyagok a zselék, porcelánok, ragasztók, tipek (műkörömök), körömápolók, sablonok, lakkok, ecsetek, díszítők, gépek, UV lámpák, fertőtlenítők, lakklemosók, tipoldók, tipvágók, ujjpárnák.

A pedikűrhez használatos eszközök és anyagok: pedikűr alapkészlet (ollók, reszelők, csipeszek), körömfaragó kés, lándzsa, cserélhető pengéjű kés, ráspoly, közepes hosszúságú fémreszelő, üvegreszelő, fertőtleníthető sarokreszelő, szerszámtartó, krémek, áztató tál, csiszoló gépek, kezelőszék, munkaszék, szerszámasztal, eszköz- és bőrfertőtlenítő, bőrpuhító, vérzéscsillapító, elsősegély doboz,- benne kötszer, gyorsstapsz gézvágó olló-, használt eszköz és hulladéktároló.

Védő eszközök, anyagok: fehér terítők, törölközők, szájmasc, védőkesztyű (pl.: gombás köröm kezeléséhez), köpeny, papucs.

Hol végzi a munkáját?

Épületen belül, zárt térben dolgozik. Ez a zárt tér egy szépségápolással foglalkozó üzlethelyiség, erre kijelölt része. Az üzlethelyiséghez tartozik öltöző és mellékhelyiségek is.

Az üzlethelyiségben kezelőszékek, munkaszéket, szerszámasztalok, áztatótálak, polcok és szekrények vannak. Fontos, hogy az üzletben legyen melegvíz, elektromos csatlakozás és megfelelő helyi és általános világítás.

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő gyógyfürdőkben, egészségügyi intézményekben (rendelőintézet, kórház), szállodákban, természetgyógyászati centrumokban is dolgozhat. Mint önálló vállalkozó bérelhet helyiséget ezekben az intézményekben.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő munkáját egyedül végzi. A munkahelyén lehet egyedül, de általában valamilyen más szépségápolással foglalkozó szolgáltatóval együtt dolgozik. Ez lehet fodrász, ill. kozmetikus.

Attól függően, hogy milyen munkakörnyezetben dolgozik, együttműködhet orvosokkal, egészségügyi dolgozókkal, szállodai dolgozókkal, masszörökkel, természetgyógyászokkal, stb.

Legfontosabb kapcsolata a vendégei. A vendégek lehetnek felnőttek, idősek, fiatalok, nők, férfiak. A vendégek járhatnak alkalmasszerűen ill. rendszeresen is a manikűr-pedikűr-műkörömépítőhöz.

Miért szép és vonzó ez a szakma?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő munkája során nagyon sok olyan emberrel találkozik, akik gyötrő lábfájdalmakkal, csúnya tyúkszemekkel, repedezett sarkakkal érkeznek hozzá, majd ettől megszabadulva, szép, ápolt pihent lábbakkal távoznak. Munkájával, szakértelmével, ügyes kezeivel a manikűr-pedikűr-műkörömépítő sokat segíthet a

szenvedő embereknek. Ezek a pillanatok a szakma talán legszebb pillanatai. A manikűr-pedikűr-műkörömépítő munkájával a vendégek esztétikai igényeit is kielégíti.

Követelmények

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő órákon keresztül kényszertartásban, ülve dolgozik. Épületen belül végzett könnyű fizikai munka. A karok, a kezek állandó használata, a hajlott testtartás jelentős megerőltetéssel jár.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

Baleseti lehetőségek adódhatnak az eszközök, gépek és különféle anyagok használata során: kézsérülés, elcsúszás, áramütés veszélye fennállhat. Fontos, hogy a manikűr-pedikűr-műkörömépítő betartsa a munka és balesetvédelmi előírásokat, használja a védőeszközöket.

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő számára a legnagyobb veszélyt a betegektől kapható fertőzések jelentik. Ez érvényes az olyan megbetegedések esetében, amelyek cseppfertőzéssel terjednek, valamint olyanokra is, amelyek fertőzésveszélyét a páciens vérével való közvetlen érintkezés okozza. A kezek, lábak kezelésekor az eszközökre tapadt köröm, bőrmaradványok baktériumokat és vért is tartalmazhatnak. Ez komoly fertőzésveszélyt jelenthet, nemcsak a dolgozó, hanem a többi vendég számára is. Fontos, hogy a manikűr-pedikűr-műkörömépítő betartsa a higiénés szabályokat, előírásokat, használja a védőeszközöket, fertőtlenítse az eszközöket.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Fontos tudni, hogy minden foglalkozásnak szigorú egészségügyi alkalmassági feltételei vannak.

A fontosabb szempontok közül néhányat kiemelünk, tájékoztató jelleggel:

- jó látás,
- ép színlátás,
- teljes látótér,
- jó tapintás,
- karok, kezek, ujjak fokozott használata,
- fokozott figyelem,
- együttműködés.

A foglalkozás gyakorlása során felmerülő kockázati tényezők:

- vegyi anyagok használata,
- allergizáló anyagok használata,
- tartós kényszerhelyzet,
- tartós ülőmunka.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Az érzékszervek közül a látás, térlátás, színlátás fontos. Az emberi test viszonylag kis területén kicsi, nemegyszer apró eszközöket használó manikűr-pedikűr-műkörümpítő munkájához elengedhetetlenül szükséges a jó látás, a jó térlátás. Az esztétikai igények kielégítéséhez a megfelelő színárnyalat megválasztásában fontos szerepet játszik a jó színlátás.

Kéz- és ujjügyesség. A manikűr-pedikűr-műkörümpítő munka jó kéz- és ujjügyességet feltételez. A finom és pontos mozdulatok végrehajtásához ügyes kézre és ujjakra van szükség. Valamennyi kezelés biztos kézhasználatot igényel. A gyakran hosszú kezelési szakaszok (például egy műköröm építés) sok türelmet, ügyességet, pontosságot, gyorsaságot kívánnak a kéz- és lábápolótól.

Kapcsolatteremtő képesség. Fontos, hogy megtalálja a megfelelő kapcsolatot a vendéggel, hisz az ő együttműködése nélkül a kéz- és lábápolást nehezen lehet elvégezni. Azzal, aki a szépségünkkel, testünkkel foglalkozik, bizalmas viszonyt alakítunk ki. Fontos a bizalom, a jó kapcsolat, ha a vendéget hosszabb távon akarja megtartani.

Fontos, hogy aki ezt a szakmát választja, szeressen segíteni másokon, tartsa fontosnak az emberi kapcsolatokat, mások boldogulását szem előtt tudja tartani.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő képzés biológiai (anatómiai, ortopédiai, bőrgyógyászati), kémiai és technikai ismeretekre épül. Ezekből a tantárgyakból érdemes jól teljesíteni.

Hasznos az idegen nyelvismeret, az egyre több külföldi vendéggel való kommunikációhoz.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő szakmát választók szeretnek olyan tevékenységet végezni, amellyel segítenek másoknak életük vagy egészségük javításában. Aki ezt a szakmát választja, kedveli a kézi eszközöket is. Szeretnek saját erőfeszítésük és tudásuk révén elvégezni a feladatukat. A manikűr-pedikűr-műkörömépítő munka szigorú szakmai szabályok szerint folyik, vagyis fontos, hogy aki ezt a munkát végzi, világosan meghatározott lépések szerint végezze feladatát, szeresse a szervezett, meghatározott sorrendet követő munkát.

Aki ezt a munkát választja, fontos, hogy tiszta, higiénikus környezetben dolgozzon.

Szakképzés

A kéz- és lábápoló, műkörömépítő képzés célja olyan szakemberek képzése, akik az elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában elsősorban esztétikai igények elégítenek ki a kéz- és lábápolás, továbbá a műköröm építés területén. Tevékenységét önálló vállalkozás keretei között is folytathatják.

Előképzettség

A képzésben való részvétel előfeltétele alapfokú iskolai végzettség, betöltött 18. életév, valamint szakmai alkalmasság.

Képzési idő

A képzés tanfolyami jellegű, időtartama 300 óra, az elmélet és gyakorlat aránya 40-60 százalék.

A szakképzés elméleti és gyakorlati tárgyai

Általános elméleti ismeretek, Anatómia, Ortopédia, Bőrgyógyászat, Közegészségügyi ismeretek, Szolgáltatás etika, Munkavédelmi-, tűzrendészeti- és környezetvédelmi előírások, Kéz- és lábápolás, Műköröm építési gyakorlat.

A gyakorlati oktatás elemei

Lábápolás során pedikűr (bőrkieményedés, tyúkszem, benőtt köröm kezelése), klasszikus pedikűr, gépi pedikűr, kombinált pedikűr.

Kézápolás során vizes manikűr, száraz manikűr, japán manikűr, francia manikűr, körömfestés, körömdíszítési technikák, kéz és lábápolás (radírozás, svédmasszázs), kéz-láb paraffin.

Műköröm építés során: tip, tip+zselé, tip+porcelán, épített zselé, épített porcelán, kombinált és szálmegerősítéses műkörömépítés.

A szakképesítés vizsgakövetelménye

A szakmai írásbeli, szóbeli és gyakorlati részekből áll. Írásbeli vizsgán a vizsgázónak a vizsgán megismert kérdésekre kell írásban válaszolnia. A kérdések a Kézápolási és lábápolási ismeretek, Műköröm építési ismeretek témaköréből kerülnek ki.

Szóbeli vizsga során a vizsgázónak a kiadott vizsgakérdésekből összeállított tételekből egyet kell megválaszolnia. A tételek az általános ismeretek, Bőrgyógyászat, Lábápolás, Kézápolás, Műköröm építés, valamint Munka- és környezetvédelem témaköreit foglalják magukban.

A gyakorlati vizsgán a vizsgázó lábápolási, kézápolási, műköröm építési feladatot végez el.

A szakképesítés OKJ azonosító száma: 33 7812 02

Kapcsolódó foglalkozások

Fodrász,

Kozmetikus,

Masszőr.

A szakképesítéssel betölthető munkakörök

Manikűrös,
Műköröm-építő.

Lábápoló,

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A manikűr-pedikűr-műkörömépítő foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

A szakma jövőjéről készült tájékoztatás a <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php> weblapon érhető el, a foglalkozás megadásával.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Ez a kiadvány az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával 2005-ben készült. Aktualizálva 2008-ban.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.